
Vergaderjaar 2016–2017

21 501-02

Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

Nr. 1762

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 juni 2017

Hierbij bied ik u aan de geannoteerde agenda van de Raad Algemene Zaken van 20 juni 2017.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
A.G. Koenders

GEANNOTEEERDE AGENDA RAAD ALGEMENE ZAKEN VAN 20 JUNI 2017

Vorbereiding Europese Raad van 22 en 23 juni 2017

Deze Raad Algemene Zaken (RAZ) zal de Europese Raad (ER) van 22/23 juni inhoudelijk voorbereiden. Uw Kamer zal een meer gedetailleerde beschrijving van de onderwerpen van deze ER ontvangen in de geannoteerde agenda van de ER, die uw Kamer binnenkort tegemoet kan zien.

Interne Markt

De Europese Raad van juni 2017 zal spreken over de voortgang op de verschillende Interne Marktstrategieën (Digitale Interne Marktstrategie, Interne Marktstrategie, Energie-unie en Kapitaalmarktenunie). Deze bespreking vloeit voort uit de Interne Markt Agenda die tijdens de Europese Raad van juni 2016 tijdens het Nederlandse EU-voorzitterschap is aangenomen.

Het kabinet acht het van belang dat de Europese Raad de ambitie om de voorstellen onder de strategieën voor het eind van 2018 af te ronden en te implementeren wederom benadrukt, en de Interne Markt op de agenda van de ER blijft. Daarbij verwelkomt het kabinet de voortgang die op verschillende voorstellen al geboekt is. Meer inzet is echter nodig om het ambitieniveau van de conclusies van de Europese Raad van juni 2016 te halen, met name ten aanzien van de Interne marktstrategie.

Bovendien erkent het kabinet dat het werk ook na de afronding van de strategieën nog niet af is, en dat het van belang is om ook na 2018 nieuwe en bestaande uitdagingen te adresseren en het werk aan een diepere en eerlijkere interne markt voort te zetten.

Tevens zal gesproken worden over enkele onderwerpen op het gebied van handelspolitiek.

Migratie

Op het gebied van migratie blijft het kabinet zich inzetten voor de effectieve implementatie van de gezamenlijke Europese afspraken, zowel binnen de EU als daarbuiten.

De Raad zal in voorbereiding op de Europese Raad stil staan bij de inzet van de EU om mensenhandel tegen te gaan, verdrinkingen te voorkomen en de ongecontroleerde irreguliere migratie via de Centraal-Mediterrane route in te dammen. De vierde voortgangsrapportage van HV Mogherini over de uitvoering van het in juni 2016 geïntroduceerde Partnerschapsraamwerk op het gebied van migratie is het vertrekpunt van de discussie. Dit rapport zal naar verwachting voorafgaand aan de Raad Buitenlandse Zaken van 19 juni 2017 worden uitgebracht. In het rapport zal de Commissie ingaan op de migratie-inzet in en de samenwerking met een aantal prioritaire herkomst- en transitlanden, op de geleerde lessen bij de uitvoering van het Partnerschapsraamwerk en de behaalde resultaten. Ook zal de Commissie rapporteren over de intensivering van de inzet in Noord-Afrika en met name Libië, ter opvolging van de verklaring van Malta van de Informele Europese Raad van 3 februari 2017 (Kamerbrief 21 501-20, nr. 1192).

Mede met het oog op het hoge aantal aankomsten van irreguliere migranten in Italië en het hoge aantal verdrinkingen dat valt te betreuren,

zal Nederland wederom het belang van een gezamenlijke en geïntegreerde inzet langs de gehele migratieroute onderstrepen. Op basis van geleerde lessen zal de benadering jegens derde landen wellicht moeten worden geïntensiveerd of aangescherpt.

De ER zal zich wederom buigen over de herziening van het Gemeenschappelijk Europees Asielstelsel (GEAS) en toepassing van de principes effectiviteit en solidariteit. Over de voortgang van de herziening van het GEAS is uw Kamer geïnformeerd in de genoteerde agenda van de JBZ-Raad van 8 en 9 juni (Kamerstuk 32 317, nr. 474).

Het Maltees voorzitterschap heeft goede voortgang geboekt op veel onderdelen van de herziening van het GEAS. Het is voor het kabinet van belang dat goed wordt gelet op de effecten die verschillende voorstellen op elkaar hebben. Een afgewogen instemming met één van deze voorstellen vereist immers een totaalbeeld van hoe een toekomstig gemeenschappelijk asielstelsel er uit komt te zien, aan de hand van de inhoud van elk van deze voorstellen. Uw Kamer is hierover geïnformeerd in de geannoteerde agenda van de JBZ-Raad van 8 en 9 juni.

Zoals aan uw Kamer medegedeeld in het verslag van de JBZ-Raad van 18 mei 2017 (Kamerstuk 32 317, nr. 473) liggen de standpunten in de Raad omtrent de toepassing van de principes effectiviteit en solidariteit uit elkaar. Daardoor zal het, ondanks de inspanningen van het Maltees voorzitterschap, bijzonder moeilijk worden om op korte termijn een compromis te bereiken. Het kabinet acht het van groot belang dat deze inspanningen worden voortgezet onder het inkomende voorzitterschap. Mogelijk zal de Europese Raad de Commissie en het inkomend voorzitterschap uitnodigen om uit te werken hoe een noodmechanisme bij hoge instroom¹ en het concept van veilige derde landen kunnen worden vormgegeven in lijn met het Europees en internationaal recht.

Veiligheid en defensie

De Europese Raad zal stilstaan bij de voortgang op het gebied van externe veiligheid en defensie. Basis voor de bespreking zijn onder meer de voortgangsrapportage van HV Mogherini over de uitvoering van de EU *Global Strategy* en een rapport van HV Mogherini en de Secretaris-Generaal van de NAVO over de uitvoering van de voorstellen ter versterking van EU-NAVO samenwerking. Daarnaast zullen de voorde- ringen van de implementatie van het Europees Defensie Actieplan, waaronder de uitwerking van het voorstel voor een Europees Defensiefonds, aan de orde komen. Naar verwachting zal de ER verder richting geven aan onderwerpen die nog verdere inspanningen vereisen, zoals het verder uitwerken van Permanente Gestructureerde Samenwerking (PESCO), het verhogen van de inzetbaarheid van de *EU Battlegroups* en de versterking van de industriële dimensie van EU- defensie.

De implementatie van *de EU Global Strategy* en EU-NAVO samenwerking staan ook op de agenda van de RBZ van 19 juni a.s. (Kamerstuk 21 501-02, nr. 1761). Uw Kamer ontvangt separaat een Geannoteerde Agenda van deze Raad. Het kabinet verwelkomt intensievere Europese samenwerking op het gebied van veiligheid en defensie, gezien de verslechterde veiligheidssituatie rondom Europa. Europa zal op dit punt meer eigen verantwoordelijkheid moeten nemen.

¹ Over een mogelijk noodmechanisme wisselde uw Kamer met de Staatssecretaris in het SO JBZ-Raad van 18 mei (Kamerstuk 32 317, nr. 469, vastgesteld 30 mei 2017).

Externe Betrekkingen

Tijdens de Europese Raad zullen de voorzitter van de Europese Raad Tusk en de voorzitter van de Europese Commissie Juncker de leden van de Europese Raad informeren over hun recente ontmoetingen met regeringsleiders en internationale bijeenkomsten, waaronder hun ontmoeting met de Turkse President Erdogan en met de Amerikaanse president Trump.

Presentatie werkprogramma Trio-voorzitterschap

Het Trio-voorzitterschap van Estland, Bulgarije en Oostenrijk zal zijn werkprogramma voor de komende 1,5 jaar presenteren. Het programma is opgezet langs de vijf prioriteiten van de strategische agenda van de Europese Raad, die Nederland steunt, en is hiermee in lijn. Er wordt geen discussie verwacht. Wanneer afzonderlijke onderwerpen geagendeerd worden, zal uw Kamer hier middels de Geannoteerde Agenda van de desbetreffende Raad over worden geïnformeerd.

Europees semester

Op maandag 22 mei jl. publiceerde de Europese Commissie haar voorstel voor landenspecifieke aanbevelingen in kader van het Europees Semester. Het Semester is het jaarlijkse proces waarin EU-lidstaten hun economisch en budgettair beleid coördineren. Het Semester combineert het toezicht op macro-economische onevenwichtigheden, overheidsfinanciën met het bevorderen van economische groei in Europa. Over de appreciatie van het kabinet is uw Kamer separaat geïnformeerd (Kamerstuk 21 501-20, nr. 1231).

De voorgestelde aanbevelingen zullen worden behandeld in de Raad Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken (EPSCO-Raad) van 15 juni a.s. en in de ECOFIN-Raad van 16 juni a.s. Gezien de stand van de voorbereiding van deze Raden is het Europese krachtenveld op het moment van schrijven nog niet duidelijk. De RAZ zal de geïntegreerde landenspecifieke aanbevelingen na goedkeuring ter bekrachtiging doorgeleiden aan de Europese Raad van 22-23 juni a.s., waarna de ECOFIN-Raad de aanbevelingen op 11 juli a.s. zal aannemen.

Interinstitutioneel Akkoord beter wetgeven

Tijdens de RAZ zal het Maltees voorzitterschap twee aspecten van het Interinstitutioneel Akkoord beter wetgeven (IIA) aan de orde stellen: programmering en implementatie van het IIA.

Ten aanzien van programmering zal tijdens de Raad ingegaan worden op de stand van zaken met betrekking tot de prioriteiten van het Commissie Werkprogramma 2017 en zal in de Raad worden gesproken over de prioriteiten voor het Commissie Werkprogramma in 2018 (conform procedure die is overeengekomen onder Nederlands voorzitterschap, vastgelegd in document 6879/16).

Het Commissie Werkprogramma is het voorlaatste onder de huidige zittingsperiode van de Europese Commissie en het Europees Parlement. Gedurende de afgelopen jaren zijn veel wetgevingsvoorstellen gedaan waarmee invulling is gegeven aan de voorstellen die in de strategische agenda uit 2014 en het tien puntenplan van de Commissie uit 2014 zijn opgenomen.

Het Voorzitterschap zal de Raad voorts informeren over de voortgang in de implementatie van het IIA Beter Wetgeven, dat in april 2016 onder NL

Voorzitterschap is gesloten tussen de instellingen (Raad, CIE, EP). Implementatie van het IIA is ook besproken in de RAZ van 7 maart jl. (Kamerstuk 21 501-02, nr. 1727 d.d. 8 maart 2017), waar het kabinet voortgang heeft bepleit ten aanzien van de transparantie van het wetgevingsproces; in het bijzonder het register van gedelegeerde handelingen en de gemeenschappelijke database van de drie instellingen voor de stand van zaken van het wetgevingsproces. Ook werd afgesproken dat in de RAZ van juni opnieuw een tussenstand zou worden opgemaakt. Het kabinet hecht aan voortvarende uitvoering van de afspraken uit hoofde van het IIA Betere wetgeving. Er is geen besluitvorming voorzien.

RAZ in artikel 50 samenstelling

De Raad Algemene Zaken komt ook in het Artikel 50 formaat bijeen om met de 27 lidstaten de stand van zaken in de Brexit-onderhandelingen en de verhuizing van de agentschappen te bespreken.

Stand van zaken

Het is de verwachting dat de onderhandelingen tussen de EU27 en het Verenigd Koninkrijk op 19 of 20 juni a.s. beginnen als de resultaten van de verkiezingen in het Verenigd Koninkrijk helder zijn. De EU27 heeft een vierwekelijkse vergadercyclus voor ogen waarmee het Verenigd Koninkrijk nog moet instemmen. In week één worden de voorbereidingen getroffen binnen de EU27, in week twee zullen het VK en de EU27 de standpunten schriftelijk uitwisselen en indien nodig zal dan ook de laatste standpuntbepaling plaatsvinden binnen de EU27. In week drie wordt daadwerkelijk onderhandeld door de hoofdonderhandelaars, waarna in week vier terugkoppeling zal volgen naar de EU27 van de onderhandelingen en ook aangevangen wordt met de voorbereidingen voor de volgende ronde. De voorbereiding van de onderhandelingen vindt plaats in de Raadswerkgroep art. 50 (RWG Art 50). Dit is de enige Raadswerkgroep die zich op technisch niveau zal bezighouden met de Brexit-onderhandelingen, onder permanent voorzitterschap van het Raadssecretariaat. De discussies in deze Raadswerkgroep vinden plaats op basis van *position papers* die door de Commissie openbaar kunnen worden gemaakt. Dit zijn documenten die de Commissie ten behoeve van de onderhandelingen opstelt binnen de door de Raad opgestelde richtsnoeren en nadere richtsnoeren. Deze documenten hebben geen juridische status en worden niet vastgesteld door de Raadswerkgroep.

Inmiddels zijn twee *position papers* verschenen en openbaar gemaakt via de website van de Commissie, die over Financial Settlement en Citizens» Rights. Ook volgen nog *position papers* over Euratom, goederen die al op de markt zijn gebracht op Brexit-dag, lopende zaken op strafrechtelijk en civielrechtelijk gebied, lopende EU inbreuk- en Hofzaken en de zgn. *governance* van het uitredingsakkoord.

EMA en EBA

De Raad zal en marge van de bijeenkomst in Artikel 50-format spreken over de voorgestelde criteria en procedure voor de besluitvorming ten aanzien van de agentschappen die momenteel in het Verenigd Koninkrijk gevestigd zijn, het Europese Geneesmiddelen Agentschap (EMA) en het Europese Banken Agentschap (EBA). Volgens de voorgestelde criteria mogen kandidaten tot 31 juli a.s. hun *bidbook* indienen voor een van beide of beide agentschappen. Vervolgens is de Commissie voornemens een beoordeling te maken op basis van de criteria en hiervan medio september a.s. een analyse te presenteren, waarna nadere besluitvorming

over de locatie van beide agentschappen opnieuw zal worden geëvalueerd voor de RAZ. Het kabinet steunt in grote lijnen de voorgestelde criteria en procedure. Met een aantal andere lidstaten zet het in op het zo zwaar mogelijk meewegen van de objectieve criteria bij de toewijzing en op een duidelijke koppeling tussen de kwalitatieve beoordeling door de Commissie van de *bidbooks* en de besluitvorming in de Raad.